

نگاهی به نظام رفاه و تأمین اجتماعی در کشور ارمنستان

بیمه اجتماعی بدون حق کارفرمایی!

گزارش

سیستم تأمین اجتماعی ارمنستان نقش مهمی در حمایت اجتماعی از شهروندان و کاهش فقر در کشور برعهده دارد. هدف تأمین اجتماعی در ارمنستان مدیریت موقعیت‌هایی با ریسک بالا برای شهروندان است و برنامه‌های دولت بسته به اینکه کدام گروه مدنظر است، تفاوت‌هایی دارد. برنامه‌های فعلی مانند بیمه اجتماعی، حساب الزامی بازنشستگی و سیستم کمک‌های اجتماعی است. برای مثال حساب الزامی بازنشستگی (mandatory individual account) و بیمه اجتماعی مربوط به کارمندان یا کارگران و افرادی است که دارای شغل آزادند. منابع تأمین مالی این سیستم‌ها بخشی توسط دولت و بخشی توسط خود بیمه‌شده تأمین می‌شود. مثلاً بخشی از تأمین مالی بیمه اجتماعی از مالیات بر درآمد فرد بیمه‌شده تأمین می‌شود و برای مشاغل آزاد پرداخت نقدی در مواقع بیماری، زایمان و حوادث کاری با هزینه فرد بیمه‌شده است. در حساب الزامی بازنشستگی پنج درصد از کل درآمد ماهیانه که به دلیل همه‌گیری کرونا موقتاً به ۲.۵ درصد کاهش یافته است از درآمد فرد بیمه‌شده کم می‌شود. نقش دولت در بیمه اجتماعی پرداخت یارانه برای رفع نیازهای بیمه‌ای کارمندان و بیمه‌شدگان است و همچنین دولت پنج درصد از کل درآمد ماهیانه فرد بیمه‌شده را برای حساب الزامی بازنشستگی فرد پرداخت می‌کند که این درصد به دلیل شرایط کرونا موقتاً به ۷.۵ درصد افزایش یافته است. در این سیستم کارفرما هیچ یک از هزینه‌های نام برده را پرداخت نمی‌کند و تمام هزینه با فرد بیمه‌شده و دولت است.

در ارمنستان افراد بالای ۶۳ سال که دارای حداقل ۲۵ سال پوشش بیمه‌ای کارمندی یا کارگری‌اند مستمراً سالمندی دریافت می‌کنند و برای سنین بالای ۵۹ سال و ۵۵ سال همین شرایط برقرار است با این تفاوت که به ترتیب افراد حداقل ۲۰ سال یا ۱۵ سال از سابقه کار خود را در شرایط سخت گذرانده باشند. برای پوشش مستمراً سالمندی سال‌های خدمت سربازی، تحصیلات دانشگاهی، مراقبت از فرزند و دوره‌هایی دریافت مزایای بیکاری را حساب می‌کنند. برای دریافت مستمراً کمتر از حد تعیین شده حداقل ۱۰ سال سابقه کاری مورد نیاز است. همچنین افراد بالای ۶۵ سال با حداقل ۱۰ سال سابقه کاری مستمراً سالمندی را در غالب کمک اجتماعی دریافت می‌کنند. مستمراً از کارافتادگی در ارمنستان به گروهی‌هایی تعلق می‌گیرد که به طور کامل توانایی کار کردن را از دست داده باشند و نیازمند مراقبت دائم هستند یا فقط توانایی کار را از دست داده‌اند و نیاز به مراقبت دائم ندارند، گروه سومی هم وجود دارد که فقط تا حدی از کارافتادگی دارند. یک کمیته متخصص پزشکی میزان از کارافتادگی فرد را تعیین می‌کند و افراد در یکی از این سه گروه قرار می‌گیرند. برای مستمراً از کارافتادگی نیز حداقل دو سال کار برای افراد جوان‌تر از ۲۳ سال و سه سال کار برای افراد بین ۲۳ تا ۲۶ سال لازم است. اگر سن افراد بین ۲۶ تا ۲۸ سال باشد آن وقت میزان سابقه کار لازم برای دریافت مستمراً از کارافتادگی چهار سال سابقه است، اگر سن بین ۲۹ تا ۳۱ سال باشد پنج سال سابقه، سنین ۳۲ تا ۳۴ سال شش سال سابقه، ۳۵ تا ۳۷ سال هفت سال سابقه، ۳۸ تا ۴۰ سال هشت سال سابقه، ۴۱ تا ۴۳ سال ۹ سال و حداقل ۱۵ سال سابقه برای سنین ۴۴ و بالاتر لازم است.

حوادث کاری و از کارافتادگی

حوادث کاری در ارمنستان تحت پوشش سیستم بیمه اجتماعی قرار دارد. هم کارگران و هم افراد با شغل آزاد می‌توانند تحت پوشش بیمه اجتماعی حوادث کاری قرار گیرند. منابع مالی این نوع بیمه مانند منابع بیمه از کارافتادگی است. این نوع بیمه اجتماعی شامل بیماری‌های ناشی از کار و آسیب‌های محل کار است. حوادثی که در حین رفت‌وآمد به محل کار رخ می‌دهد تحت پوشش این نوع بیمه نیستند. اگر کارگر به صورت موقت ناتوان از کار شده باشد ۸۰ درصد متوسط درآمد ماهیانه‌ای که بیمه‌گذار در ۱۲ ماه آخر پیش از حادثه پرداخت کرده‌است تقسیم بر ۲۱ (چی؟ درصد؟) معادل پرداخت روزانه فرد تحت پوشش بیمه است (البته اگر تعداد روزهای کاری فرد شش روز در هفته باشد آنوقت

مستمری بازماندگان

مستمری بازماندگان (بیمه اجتماعی) به بازماندگان

حمیدرضاعلی نیا روزنامه‌نگار

این طور است که مجموع ۸۰۰ درام ارمنستان (هر دارم معادل ۶۷۰ ریال ایران) برای هر ماه در مدت ۱۰ سال کاملی که فرد بیمه‌شده است (۱۲۰ ماه) به علاوه ۵۰۰ درام ارمنستان به ازای هر ماه از سال‌های کامل اشتغال بیشتر از سال دهم سابقه فرد بیمه‌شده ضرب در ضریب کارایی فرد در طول دوره خدمت به عنوان هزینه به فرد آسیب‌دیده پرداخت می‌شود. البته حداقل حقوق آسیب‌دیدگی و از کارافتادگی نام ۲۰ درصد حداقل دستمزد ماهیانه است که با توجه به حداقل حقوق ماهیانه در ارمنستان یعنی ۵۵ هزار درام حداقل حقوق از کارافتادگی معادل ۱۱ هزار درام ارمنستان است.

۸۰ درصد تقسیم بر ۲۵ می‌شود. این مبلغ از روز اول آسیب منجر به ناتوانی تازوی که توان کامل فرد برای کار بر گردد محاسبه شده و اگر ناتوانی دائم باشد فرد تحت پوشش این مبلغ را تا زمانی که حق بیمه ناتوانی کاملش مشخص شود دریافت می‌کند. در صورتی که ناتوانی از کار دائمی باشد حقوق پایه ماهانه فرد آسیب‌دیده ۱۴۰ درصد حقوق ماهانه برای گروه اول ناتوان‌ها، ۱۲۰ درصد حقوق ماهانه برای گروه دوم ناتوان‌ها و صددرصد حقوق ماهانه برای گروه سوم ناتوان‌ها است. علاوه بر این یک پرداختی در ازای ناتوانی دائم فرد از کار وجود دارد که نحوه محاسبه آن

برداشت گندم در هند تأثیر بگذارد. سال گذشته، موج گرما در کانادا سبب ایجاد اختلال در کشت گندم و منجر به افزایش قیمت ماکارونی شد. استرالیا که یکی دیگر از تولیدکنندگان عمده گندم محسوب می‌شود، سال جاری میلادی شاهد سیل شدیدی بود که به مزارع کشاورزی آسیب بسیاری وارد کرد. بر اساس گزارش منتشر شده توسط مدرسه اقتصاد لندن، برگزیت (خروج انگلیس از اتحادیه اروپا) سبب افزایش حدود ۶ درصدی قیمت مواد غذایی در انگلیس شد. بخش اعظم گندم اوکراین به منطقه خاورمیانه صادر شد. بدین ترتیب، کشورهای این منطقه برای تأمین غلات مورد نیاز خود وابستگی بیشتری به روسیه پیدا خواهند کرد. برای مثال، مصر برای تأمین حدود ۸۰ درصد گندم خود به اوکراین و روسیه متکی است. آنتوان هالف، یکی از بنیانگذاران کارپوس در سخنانی گفت: «نظارت بر رویدادهای ژئوپلیتیکی در زمان واقعی برای درک آن‌ها و کاهش تأثیرات ناشی از آن‌ها بسیار مهم است. اثرات جنگ وحشتناک در اوکراین متأسفانه از فضا قابل مشاهده است و این داده‌ها احتمال افزایش قیمت مواد غذایی و گرسنگی را که جهان در نتیجه این درگیری با آن مواجه است، نشان می‌دهد.»

آمریکا و هند که انتظار می‌رود سبب کاهش بیش از ۲۰ درصدی گندم شود، قیمت گندم ممکن است بار دیگر با افزایش مواجه شود.

کارلوس مراء، تحلیلگر در رابوبنک در سخنانی گفت: «قیمت‌ها همچنان بالا باقی می‌ماند. بعید است تولیدکنندگان پیشرو جهانی بتوانند تولید خود را به میزان قابل توجهی افزایش دهند، زیرا قیمت کودهای شیمیایی افزایش یافته است. همچنین فشار برای کشت محصولات دیگر در مکان‌هایی که این قیمت‌ها در آنها در حال افزایش می‌باشد، تشدید شده است. روسیه و اوکراین نیز تولیدکنندگان بزرگ کود در جهان محسوب می‌شوند.»

افزود: «تنها این موضوع مطرح نیست که اوکراین چه مقدار گندم برداشت می‌کند، بلکه این موضوع مطرح است که این کشور چه میزان گندم می‌تواند صادر کند. به طور معمول، ۹۰ درصد از صادرات غلات اوکراین از طریق بندر در دریای سیاه انجام می‌شود، اما به دلیل اقدام نظامی روسیه دیگر شاهد چنین چیزی نیستیم. صادرات این اقلام از طریق قطار نیز تحت تأثیر حملات به خطوط راه‌آهن قرار گرفته است.»

افزایش قیمت مواد غذایی در حال حاضر موجب ایجاد نگرانی‌هایی جدی در سراسر جهان شده است. افراد کم‌درآمد در کشورهای در حال توسعه همواره با مشکلاتی مواجه بودند، زیرا شیوع همه‌گیری کرونا سبب کاهش منابع این کشورها شد. این در حالی است که این درگیری سبب شده تا کشورهای همانند یمن و افغانستان در آستانه قحطی قرار گیرند.

بحران آب و هوایی نیز در حال تأثیرگذاری بر این موضوع است. طی هفته‌های اخیر، موج گرما در جنوب آسیا میلیون‌ها نفر را با مشکل مواجه کرده است. گرما احتمالاً بر میزان محصول به دست آمده تأثیر می‌گذارد، آن کاهش می‌دهد و می‌تواند بر

افزایش نگرانی‌ها درباره کمبود گندم در جهان

جهان در انتظار بحران نان

گزارش

حمله روسیه به اوکراین و آسیب به بخش کشاورزی و تحریم روسیه توسط کشورهای غربی، باعث کمبود گندم و ایجاد بحران در این بخش شده است. روزنامه انگلیسی گاردین در گزارشی به تأثیر تهاجم روسیه به اوکراین بر تولید گندم توسط اوکراین پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

بنا بر آمار منتشر شده تولید گندم توسط اوکراین احتمالاً با کاهش ۳۵ درصدی مواجه خواهد شد و این موضوع سبب افزایش نگرانی‌ها در ارتباط با کمبود گندم در سطح جهان شده است. تصاویر ماهواره‌ای (از مزارع گندم اوکراین) «شبح افزایش قیمت مواد غذایی و گرسنگی» را در جهان نشان می‌دهد.

بر اساس تجزیه و تحلیل تصاویر ماهواره‌ای به دست آمده از اوکراین، تولید گندم در این کشور احتمالاً دست کم یک‌سوم کمتر از سال‌های عادی خواهد بود.

اوکراین یکی از بزرگترین صادرکنندگان گندم در جهان محسوب می‌شود، اما جنگ در این کشور به کشاورزی و منابع غذایی اوکراین آسیب رسانده و سبب ایجاد نگرانی‌هایی در ارتباط با کمبود یا افزایش قیمت‌ها در سراسر جهان شده است. سال گذشته، اوکراین حدود ۳۳ میلیون تن گندم تولید کرد که از این میزان حدود ۲۰ میلیون تن را صادر کرد و به ششمین صادرکننده بزرگ گندم در جهان تبدیل شد.

بر اساس مقاله‌ای که توسط شرکت تحلیل ماهواره‌های کارپوس (Kayros) منتشر شد، با شرایط فعلی امسال این کشور تنها ظرفیت تولید حدود ۲۱ میلیون تن گندم را دارد که در مقایسه با

افول ۳۰ درصدی اقتصاد اوکراین

بانک توسعه و بازسازی اروپا (EBRD) پیش‌بینی کرد در پی وقوع جنگ در اوکراین، اقتصاد این کشور در سال ۲۰۲۲ میلادی ۳۰ درصد دچار افول شود. تارنمای خبری بلومبرگ با انتشار این خبر نوشت: «بانک توسعه و بازسازی اروپا پیش‌بینی کرد با ادامه جنگ در اوکراین اقتصاد این کشور به میزان یک‌سوم سقوط کند. این در حالی است که پیش از این و در ماه مارس این میزان ۲۰ درصد پیش‌بینی شده بود.» بلومبرگ در ادامه نوشت: «بنا به گفته یک مقام اروپایی آگاه به این موضوع، اتحادیه اروپا در درصد تأمین مالی یک بدهی مشترک برای بازسازی بلندمدت اوکراین است که می‌تواند صدها میلیارد دلار هزینه دربر داشته باشد.» این در حالی است که پیش‌تر بانک جهانی در ۲۲ فروردین ماه سال ۱۴۰۱، پیش‌بینی کرده بود که بر اثر جنگ در اوکراین، اقتصاد این کشور در سال ۲۰۲۲ تقریباً نصف شده و ۴۵.۱ درصد کوچکتر خواهد شد. بانک جهانی در گزارش خود افزوده بود: «جسداً اروپای نوظهور، جنگ در اوکراین بر بازارهای کالا و مالی و همچنین تجارت و پیوندهای مهاجرتی تأثیر گذاشته و بر نگرانی‌ها در مورد رکود شدید اقتصاد جهانی، تورم پیچیده و رشد بدهی افزوده است؛ علاوه بر روسیه و اوکراین، اقتصاد کشورهای همچون بلاروس، قرقیزستان، تاجیکستان و مولداوی نیز در سال ۲۰۲۲ کوچکتر خواهد شد و سایر کشورهای منطقه با «سرعت کمتری» رشد خواهند کرد.»